

Секція: Регіональна економіка

КОВАЛЕНКО Ю.О.

доцент кафедри економіки і підприємництва

Красноармійській індустріальний інститут

м. Красноармійськ. Україна

ПИТАННЯ МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО РЕСУРСУ В РЕГІОНАЛЬНОМУ РОЗВТКУ ТА УПРАВЛІННІ

Питання формування і використання інформаційних ресурсів – одна з ключових проблем створення єдиного інформаційного простору на державному та регіональному рівні. Інформаційні ресурси формуються в результаті діяльності як органів державної влади, так державних та недержавних підприємств, наукових, навчальних і громадських організацій. Вони включають інформацію, знання, а також лінгвістичні засоби, що застосовуються для опису конкретної предметної області і для доступу до інформації і знань.

Регіональна політика у сфері формування інформаційних ресурсів та інформатизації повинна бути спрямована на створення умов для ефективного та якісного інформаційного забезпечення вирішення оперативних завдань соціально-економічного розвитку в регіоні. Регіональні інформаційні ресурси формуються в результаті діяльності як органів регіональної влади, так і підприємств, наукових, навчальних і громадських організацій. Вони містять інформацію, знання і засоби доступу до інформації і знань.

Інформація лежить в основі всіх перетворень в соціально-економічних явищ. Всі суспільні відносини, у тому числі економічні, супроводжуються обміном відповідної інформації. Існує багато підходів щодо класифікації інформаційних ресурсів. Найбільш поширені – це за цільовим

призначенням, за способом представлення, за національно-територіальною ознакою, за режимом доступу, за видами носіїв, за формою власності та ін. [2].

Роботи останніх десятиліть щодо поліпшення інформаційного забезпечення органів державної влади і управління зосереджувалися головним чином на створення технічних засобів, відповідних автоматизованих систем і мереж, призначених для передачі та обробки інформації [3, 4, 6]. Однак, на сьогодні потрібної фахівцям і громадянам інформації як і раніше гостро не вистачає.

Інформатизація органів державної влади орієнтована на підвищення ефективності власної діяльності, що призвело до створення значної кількості відомчих автоматизованих (локальних і територіальних) інформаційно-управлінських систем, що призначалися, як правило, для задоволення інформаційних потреб обмеженого кола користувачів. Впровадження нових інформаційних технологій не давало очікуваного ефекту. Отже, формування єдиного інформаційного простору України в інтересах органів державної влади повинно бути спрямоване на об'єднання і розвиток існуючих інформаційно-аналітичних ресурсів суб'єктів господарювання для забезпечення їх ефективної управлінської діяльності. Це дозволить суттєво підвищити ефективність функціонування всіх гілок влади за рахунок підвищення рівня інформаційної підтримки їх діяльності, використання всієї накопиченої інформації для вирішення комплексних проблем управління суспільством.

Регіональні інформаційні ресурси — це результати інтелектуальної діяльності в усіх сферах життєдіяльності регіону, зафіксовані на відповідних матеріальних носіях інформації як окремі документи і масиви документів, бази і банки даних і знань, усі види архівів, бібліотеки, музейні фонди та інші, що містять дані, відомості і знання, які є об'єктом права власності будь-якого суб'єкта України і мають споживчу цінність:

політичну, економічну, наукову, освітню, соціокультурну, оборонну, ринкову, історичну, інформаційну тощо.

На наш погляд, з точки зору учасників господарської діяльності на рівні управління регіоном доцільно оперувати поняттями ділової інформації, фінансової, науково-технічної і професійної виділяючи в їх складі:

- макроекономічну інформацію, що характеризує загальний стан економіки у вигляді різних оцінок, прогнозних моделей, що надається спеціальними державними або незалежними інститутами;

- фінансова інформація, яке включає котирування акцій; ставки різних фінансових інструментів тощо;

- довідкову інформацію щодо інститутів фінансового і фондового ринку; аналітичні огляди інвестиційних можливостей і ділові новини.

- комерційну інформацію, що включає відомості про підприємства, їх виробничі зв'язки, фінансовий стан, продукцію, що випускається, ціни на товари та послуги, що надається спеціальними інформаційними службами;

- статистичну інформацію, надану в вигляді динамічних рядів, індексів, прогнозних оцінок щодо економічної, соціальної, демографічної ситуації в регіоні;

- науково-технічну інформацію, яка включає документальну, реферативну, довідкову інформацію в галузі природничих, технічних, суспільних наук, галузей виробництва та сфер виробничої діяльності;

- поточну інформацію, яка періодично надається інформаційними агентствами і в засобах ЗМІ.

Основою інформаційного забезпечення задач регіонального управління повинні бути первинні інформаційні ресурси, що характеризують регіон як об'єкт, що володіє природно-географічними, соціально-демографічними, економічними, інфраструктурними та іншими особливими характеристиками. На базі цих ресурсів державні органи

влади повинні здійснювати збір та обробку інформації як для оперативного моніторингу соціально-економічної ситуації в регіоні та країні, так і для вироблення стратегії управління.

Таким чином, інформаційний ресурс є одним із фундаментальних понять, через яке розкриваються сутність інформаційного суспільства. Під інформаційним ресурсом варто розуміти накопичені знання, які можуть використовуватись для цілеспрямованого використання розвитку держави та регіону. Такі знання можуть розглядатись як невідчужуваний запас у вигляді сукупності даних природної, правової, наукової, соціально-економічної й інших властивостей, застосовуваних у відтворювальному процесі для підвищення ефективності суспільного виробництва як на рівні країни так і в регіоні.

Виходячи зі складеного необхідно відзначити, що інформаційний ресурс має властивості, які суттєво виділяють його з інших чинників виробництва. Інформація і знання завжди використовувалися у виробництві, але саме сьогодні, коли вони зайняли домінуюче місце в організації національного господарства, стає зрозумілою міра їх винятковості. Унікальність цього ресурсу як виробничого фактора обумовлена його властивістю рідкості, невичерпності. Жоден з раніше відомих факторів виробництва не відрізнялися подібним поєднанням властивостей і характеристик. Використання такого ресурсу приводить до появи нової інформації і нового знання, не перешкоджаючи членам суспільства застосовувати їх для власних цілей.

Література:

1. Закон України «Про Національну програму інформатизації» // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1998, N 27-28, ст.181.
2. Информационные ресурсы: понятие и классификация. Режим доступа: <http://ivan101.narod.ru/gos/inf/28.htm>
3. Пильцнер П. Безграничное богатство // Новая постиндустриальная волна на Западе. - М.: Academia, 1999. - 415с.
4. Ваниянц С. В. Информационный ресурс в экономической системе: Дисс. канд. эконом. наук. /Ваниянц С.В. - Пятигорск, 2002.- С. 12-13.
5. Вехи экономической мысли. Теория потребительского поведения и спроса [под ред. В. М. Гальперина.] СПб.: - Т.3 Экономическая школа, 1999. - С. 54-76.
6. Иноземцев В. Л. За десять лет. К концепции постэкономического общества.- М.: Academia, 1998. – 419 с.
7. 4.Климов С. М. Интеллектуальные ресурсы общества. – СПб.: ИВЭСЭП: Знание, 2002.- 56 с.
8. Поспелов Д.А. Информацыионные системы для руководителей. – М.: Радио и связь, 1990. – 304 с.
9. Розмаинский И. В., Холодилин К. А. История экономического анализа на Западе.- СПб, 2000.- С. 115-125.
10. Ситник В.Ф. Основи інформаційних систем: навч.посіб.– К.: КНЕУ, 2001.–420 с.